

תוספת שבת

שים לב!

מהשבוע זמן
הדלקת נרות
שבת מתחיל
להקדים
בכל שבוע

זמני הדלק"נ שבת מוקדם פרשת כי תצא

ירושלים: 6:36 מוקדם: 6:26

בני ברק: 6:52 מוקדם: 6:42

מודיעין עילית: 6:45 מוקדם: 6:35

חיפה: 6:45 מוקדם: 6:35

טבריה: 6:42 מוקדם: 6:32

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

העלון לרפואת האישה היולדת שושנה בת פועה וביתה התינוקת ברכה לרפוא"ש בתושח"י

המופת שסיפר מרן הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א בקבר הרמ"א, על האדמה שנפתחה ובלעה חתן וכלה שזילזלו בכניסת השבת, ויהיו הדברים לרפואתו השלימה.

אידיאלוגים, כאשר החתן, אותו בן בליעל, השתמש לטובתו בגדולי מלכות המדינה של אותו זמן.

הרמ"א לא נרתע והלך ואמר בפני בני הזוג כי שום דבר לא יועיל להם ואסור להם לעשות את הפירצה החמורה הזו. אך הם עמדו בעוז ובחוצפה ואמרו: "אתה אומר כך, ואנו אומרים לא כך!"... היה צורך להביע את אמיתות דעתו של הרמ"א, ולפעמים כשרוצים להביע אמיתות, יש מצב של "פצתה האדמה את פיה". זו הייתה תופעה של מרידה בממלכת התורה ובגדול הדור אדונינו הרמ"א.

"משהמרו את פי הגדול - נבלעו באדמה"

יצא אליהם הרמ"א ואמר להם: גזרתי וכך חייב להיות!, ומשהמרו את פי גדול הדור, אירע דבר פלא וכל רואיו השתוממו: שניהם נבלעו באדמה, לנוכח עינים המשתאות של הציבור! סיפור מבהיל ומחריד. כך מסופר בפנקס הקהילה בקראקוב. גדולי המלכות נזדעזעו ופחדו מקפידת הרמ"א וביקשו את סליחתו, והפירצה נעצרה.

אנו מוצאים בתורה מעשה עם בליעה באדמה, בשעה שקורח ועדתו ערערו ומרדו בכוח ההנהגה המיוחדת של משה ואהרן והם טענו בחוצפה, "מדוע התנשאו על קהל ה'" על כך אמר שמה רבינו: "אם כמות כל אדם ימותון אלה ופקודת כל אדם יפקד עליהם. לא ד' שלחני. ואם בריאה יברא ד' ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם, וירדו חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה את ד'!"

אם בריאה יברא ד' - הדבר הזה יוכיח האמיתות של גדולי ישראל! מפעם לפעם מתעורר בשמיים צורך כזה, בכל מני שלבים, בכל מני רמות. כאשר ישנה מרידה בגדולי ישראל, כשמביעים מחשבה פסולה וחמורה: 'מי אומר שגדולי ישראל הם המעצבים והם יודעים מה לעשות על פי השם?..... אז יש צורך להביע את אמיתות העניין. וכשהצורך הוא גדול, מאמתים זאת על ידי 'פצתה האדמה את פיה'. מבהיל! מעשה זה יש בו לקח דורות, ועל כל אחד ללמוד מכך.

אוויר קר צולף בפנים, עת אנו יוצאים מבית הכנסת של הרמ"א לחצר בית הכנסת. בחצר הקטנה, דלת פח ישנה מפרידה וחוצצת בין בית העלמין העתיק, בו טמונים הרמ"א, הב"ת, המגלה עמוקות ועוד מגדולי עולם. פוסעים בדומיה בינות למצבות האבן העתיקות, חלקן נוטות ליפול, בית העלמין אינו גדול, אך טמונים כאן גדולי וגאוני הדורות. בכל ציון וציון, לאחר דברי החיזוק של מרן הגרב"מ אזרחי שליט"א, העתירו כולם בתפילות נרגשות לישועת הכלל והפרט. ביציאה מבית העלמין דרך חצר בית מדרשו של הרמ"א, חלפנו שוב על פני הכיכר המגודרת שבאמצע הרחוב. במהלך הנסיעה הממושכת לוורשה, מספר מרן שליט"א את סיפורה של הגדר המגודרת.

איסור עריכת חתונות ביום שישי

"מעשה מבהיל ומחריד אירע עם אדוננו הרמ"א, עמוד העולם, שהאיר בפסקו ובתורתו את העולם כולו. הסיפור מופיע כולו בפנקס הקהילה בקראקוב וגרם לזעזוע עמוק ברחבי העולם בדור, אולם למעשה זה יש השלכות ומסר נוקב לכל הדורות. בכיכר השוממה והמגודרת מחות לבית מדרשו של הרמ"א, אירע מעשה נורא של בליעה באדמה, המזכיר בחרדה את ראשית ההיסטוריה של העם יהודי, בעת שקורח ועדתו מרדו בכוח הנהגתם של מה רבינו ואהרן הכהן.

באותה עת, בדורו של הרמ"א, היה נהוג לערוך חתונות ביום שישי. אולם כתוצאה מכך אירעה תופעה חמורה שהיו כאלו המאחרים את כלי הזמר לתוך שבת, רח"ל. בעקבות כך הוציא אדוננו הרמ"א גזירה לפי אסור על פי דעת תורתנו הקדושה, ועל פי דעת הרוב, לערוך חתונות ביום שישי.

מרידה בממלכת התורה

חרף הגזירה, היו בני זוג שהודיעו כי בדעתם להינשא ביום שישי ובחוצפתם הרבה אף הודיעו על כך לרמ"א! והנה התקרבה השבת. ובאותו דור שהרמ"א היה מנהיג ישראל וגדול הדור, עלולה הייתה להיגרם בשל כך פירצה עצומה בחומות השבת. ואותו זוג העז לפרוץ גדר בריש גלי ומתוך מגיעים

מרן ראש הישיבה רשכבה"ג רבי גרשון אדלשטיין זצוק"ל בחודש אלול תשפ"ב עורר כמה פעמים על ניצול ימי ששי ושבת, נביא מדבריו שנאמרו לבני הישיבה בתחילת השיעור לבני שיעור א' לסדר כי תבוא תשפ"ב

אבל זה שלא כהוגן, כי אין היתר לביטול תורה, ואין זמן פנוי שאדם פטור מתורה, כמו שכתוב (יהושע א, ח) והגית בו יומם ולילה, ובגמרא מנחות דף צ"ט מובא שרבי ישמעאל אמר, צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה, שאז יכול לעשות דברים אחרים, כי כל היום וכל הלילה חייבים לעסוק בתורה, ואמנם יש גם זמנים שצריכים לנוח, מפני שזה הצורך, וזה גם כן

כידוע המציאות היא שהרגל נעשה טבע, ואם מתרגלים קשה לשנות את הטבע, ויש הרגל שיום ששי ושבת זה זמן שאין בו התמדה, כי אין שיעורים ואין מסגרת קבועה כמו כל השבוע, וההרגל נעשה טבע שזה זמן שאין התמדה בתורה, יום שישי ושבת, ליל שבת ומוצאי שבת, ובחורף לילות שבת הם ארוכים, וההרגל נעשה טבע שאין התמדה בזמנים אלו.

מאי טעמא הפרו תורתך עת לעשות להשם", והיינו שבזמן כזה שהוא בבחינת הפרו תורתך, שלא כל הציבור עושים את מה שצריך לעשות, זהו העת לעשות להשם,

ומי שמתחזק אז לעשות את מה שצריך - מרוויח הרבה בזה, ונוטל שכר כנגד כולם, מפני שהטבע הוא טבע של בטלה, והוא מתגבר נגד הטבע, והשכר על זה עצום! לכן אין לשער גודל הרווח במה שמתחזקים בשבת ובערב שבת.

ובשבוע פר' וישלח אמר רבינו זצוק"ל:

ההנהגה הראויה ליום ששי ושבת והנה יש דבר הצריך חיזוק, שני ימים בשבוע שמתבזבזים, ערב שבת ושבת, שאין בהם את סדרי הלימוד הקבועים של כל השבוע, והזמן מתבזבז, למשל בערב שבת יש עיתונים גדולים מאד, עם חומר קריאה לשבת, אבל זה יצר הרע, שהיצר הרע מחפש לבטל תורה, ובפרט בשבת וערב שבת, שיש קדושת השבת, היצר הרע משתלט על זה.

והעצה היא שלא לקרוא עיתונים בשבת, שבת הוא יום של קדושה, וצריכים לעסוק בו בדברים של קדושה, וכל אחד לפי מדרגתו ילמד גמרא או משניות או חומש עם רש"י, או יגיד תהלים, ויעשה שאר מעשים טובים, אך שלא יקרא את העיתון, ואף שלפעמים יש דברי תורה בעיתון, אבל נגררים מזה הלאה, וגם זה לא כדאי, אלא בינתיים לדחות את זה לאחר השבת, ואחר כך אפשר להשתמט מזה. אמנם יש כאלו שצריכים את זה.

ההנהגה הראויה ליום ששי ושבת היא לנצל את הזמן לתורה, או כל אחד לפי מדרגתו להגיד תהלים ושאר מצוות כיוצא בזה. וראיתי פעם יהודי ששר בשבת לפני התפילה "אנא עבדא דקודשא בריך הוא", ככה במשך זמן ממושך, וחזר על זה שוב ושוב, אנא אנא עבדא דקודשא בריך הוא, והוא היה יהודי בעל מדרגה, שברוסיה הוצרך לעבוד בכפייה בשבת, וכדי להימנע מכך קצץ והוריד שתי אצבעות מידו, שלא יוכל לעבוד בשבת, בשביל שמירת השבת! וזהו אנא עבדא דקודשא בריך הוא, שהוא באמת עבד, שקצץ מידו שתי אצבעות כדי שיוכל לשמור שבת, כזו מדרגה של שמירת השבת.

וכאמור שיש ושבת הם שני ימים בשבוע שצריכים לנצלם, וכבר סיפרתי שהיו ילדים שהיה להם רבי שהצליח להשפיע עליהם שילמדו במשך שני הימים שמונה עשרה שעות, ילדים בגיל צעיר, מסתמא בני עשר או אחת עשרה, למדו שמונה עשרה שעות בשישי ושבת, בלי מאמץ גדול, הם אכלו וישנו, עם סעודת שבת והכל, ושמונה עשרה שעות למדו! כך צריכים לנצל את השישי ושבת שלא יהיה בטלה, ואפשר לנצל, כל אחד לפי האפשרויות שלו לנצל את הזמן, ולסדר הכל בצורה מסודרת שהזמן לא יתבזבז אלא ינוצל כראוי, ובזה מקדשים את השבת.

וזכות שמירת השבת גדולה מאד, שבת נותנת הרבה זכויות, שמירת השבת, ובפרט תורה בשבת, ידוע מהמקובלים (מובא בבן איש חי שמות שנה ב') שלימוד התורה בשבת נחשב פי אלף מאשר ביום חול, והשכר על זה הוא כפול אלף, הרי לנו כמה שזה כדאי!

(מתוך מערכת 'דברי החיזוק')

נקרא צורך עסק התורה, אבל אין זמן של פטור מתורה. אמנם אם מתרגלים אזי ההרגל נעשה טבע, וזה נעשה לו כהיתר, כמו שאמרו בגמרא (קידושין מ, א) כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר, ולא מרגישים כלל שזה חטא.

אבל עכשיו הרי זה חודש אלול, שהוא ראשי תיבות אני לדודי ודודי לי, וזה זמן של סייעתא דשמיא וימי רחמים עד יום כיפור, שיש סייעתא דשמיא להתחזק ברוחניות. ולכן באמת בישיבה עושים חיזוקים באלול ומוסיפים זמן ללימוד המוסר, שכל השנה סדר מוסר הוא חצי שעה לפני מעריב, ובאלול מוסיפים גם רבע שעה לפני מנחה. וסדר המוסר אינו מידת חסידות אלא דבר הכרחי נגד היצר הרע, כי היצר הרע חזק מאד, וצריך סייעתא דשמיא וזכויות מיוחדות להתגבר כנגדו, כמו שאמרו בגמרא (קידושין ל, ב) יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, וכתבו המסילת ישרים (פרק ב') והגאון (קול אליהו סוכה) שרק אם אדם עושה כל מה שבכוחו לעשות אז יש סייעתא דשמיא, אבל אם אינו עושה כל מה שבכוחו אין סייעתא דשמיא. ואלול זה חודש הרחמים שיש בו סייעתא דשמיא מיוחדת להצלחה ברוחניות, לכן חשוב מאד לעשות כל מה שבכוחו ולהתחזק עכשיו באלול, שמה יהיה חיזוק גם על כל השנה, ולהתחיל מהחיזוק של סדר המוסר, וגם שיש ושבת, שיהיה זמן של התמדה בתורה.

ומה ללמוד ביום ששי ושבת? כל אחד יחליט לפי מה שמעניין אותו, איזה חלק שיותר מעניין אותו, איזה פרק או איזה גמרא, עם חברותא או בלי חברותא, כל אחד לפי טבעו מה שיותר מרתק אותו לתורה, וככל שהאדם יותר מרתק לתורה זה דבקות ברוחניות ובהקב"ה, כמו שאמרו בזוהר קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הוא. והבא ליטהר מסייעין אותו! חשוב מאד להתחיל עם החיזוק הזה, כבר עכשיו, ביום ששי ושבת הקרובים, כל אחד לפי הצורה שמושכת אותו, להחליט מה ללמוד, לימוד שיותר מעניין ומרתק, ואפשר להספיק הרבה, אפילו גמרא עם רש"י, ללמוד פעם אחת ועוד פעם לחזור, ועכשיו שלומדים קידושין אפשר ללמוד עוד מתחילת המסכת או בסופה, ולגמור את המסכת, כל אחד לפי מה שמעניין אותו, לימוד שמעניין ומושך, ועם סייעתא דשמיא בעזרת השם.

ובשיחה בחודש אלול תש"פ אמר רבינו זצוק"ל:

יש שני ימים בשבוע, ערב שבת ושבת, שהם ימים שאינם מנוצלים כראוי למעשים טובים, ואצל חלק מהציבור מורגש כמו פריקת עול, כיון שאין בהם סדרים קבועים כמו כל השבוע, ואם היו מנוצלים את הזמן הרי בשישי ושבת אפשר ללמוד הרבה ולעסוק בתורה כל אחד לפי דרגתו, אם בלימוד גמרא או משניות או חומש עם רש"י, וכן להגיד פרקי תהלים זה גם כן דבר גדול מאד, וכל אחד לפי דרגתו יכול לנצל את הזמן לתורה, אבל הציבור מזלזל בזה, ואמנם לא כל הציבור כך, אבל יש חלק מהציבור שמזלזלים בזה.

ואדרבה מי שנוהר לנצל את הזמן בימים אלו, אין לשער גודל שכרו על זה, כמו שאמרו בירושלמי סוף ברכות "תני רבי שמעון בן יוחאי אומר אם ראית את הבריות שנתייאשו ידיהן מן התורה מאד עמוד והתחזק בה ואתה מקבל שכר כולם,